

N:o 6.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 16 Mars 1881.
— — — — Andra Kammaren den 16 — —

*Riksdagens underdåniga skrifvelse, med förslag till Förordning
angående förändrad lydelse af 19 Kap. 21 § Strafflagen
den 16 Februari 1864.*

(Lag-Utskottets Utlåtande N:o 5.)

S. A. K.

Med föranledande af en framställning, som Riksdagens Justitieombudsman gjort uti sin embetsberättelse för sist förflutna år, får Riksdagen härmed i underdånighet fästa Eders Kongl. Maj:ts nådiga uppmärksamhet å en brist uti gällande strafflag.

Nämnde lag stadgar uti 19 kap. 14 §, att hvad i 11, 12 och 13 §§ om statens kanal- eller slussverk, annan sådan vattenbyggnad och jernvägs- eller telegrafinrättning är stadgadt, må ock å dylik, af enskilda personer, menigheter eller bolag inrättad, anläggning tillämpas, om Konungen förordnat, att sådan anläggning skall lika skydd, som statens, njuta; och med anledning af hvad denna § sålunda innehåller har Eders Kongl. Maj:t, uppå gjorda underdåniga framställningar, utfärdat fridlysningsstadgar för en mängd dylika enskilda anläggningar.

Nu har vid särskilda tillfällen inträffat, att å jernväg, tillhörig enskildt bolag, personer gjort sig skyldige till sådana åtgärder, som i 11

och 12 §§ af 19 kap. Strafflagen förbjudas, och att, när de blifvit vid domstol tilltalade, det icke kunnat bevisas, att de *uppsåtligen* föröfvat hvad dem till last legat, och hafva de då blifvit från allt ansvar frikände.

Enär emellertid samma fara för skada å person eller egendom, hvilken föranledt lagstiftaren att med straff belägga vissa åtgärder i fråga om statens anläggningar af ofvan beskrifna art, förefinnes vid enahanda anläggningar, åstadkomna af enskilde personer, menigheter eller bolag, och denna fara icke i väsentlig mån minskas derigenom, att de med straff belagda åtgärderna uppsåtligen, genom vårdslöshet, oförsigtighet eller försummelse inträffa, lär icke något giltigt skäl kunna anföras, hvarföre icke äfven i sådana fall samma lagstadganden böra gälla om enskildes anläggningar som om statens. Stadgandet i 14 § af 19 kap. Strafflagen synes ock vara tillkommet för att bereda en dylik likställighet i lagstiftningen, när Eders Kongl. Maj:t finner de enskilda anläggningarne vara af den art och betydenhet, att de tarfva enahanda skydd som statens, och derom förordnar, men denna § har emellertid erhållit sådan ordalydelse, att den åsyftade likställigheten eger rum endast i de fall, då de farliga åtgärderna härflutit från ondt uppsåt hos gerningsmannen.

Riksdagen, som följaktligen finner, att uti 19 kap. Strafflagen erfordras ett tillägg, som möjliggör en sådan fullständig likställighet, samt att lämpligaste platsen för ett dylikt tillägg är uti 21 § af nämnda kapitel, har därför för sin del antagit följande:

Förordning angående förändrad lydelse af 19 kap. 21 § Strafflagen den 16 Februari 1864.

Härigenom förordnas, att 19 kap. 21 § Strafflagen den 16 Februari 1864 skall erhålla följande förändrade lydelse:

Den, som uppsåtligen, genom vårdslöshet, oförsigtighet eller försummelse, är vållande till eldskada å annans egendom eller till skeppsbrott eller till sådan skada eller öfversvämning, som i 11 § nämnd är, eller dertill att fara uppstått för begagnande af verk, byggnad eller anläggning, som i sagda § omförmäles, straffes med fängelse i högst sex månader eller böter.

Är någon, på sätt nu sagdt är, vållande till skada å fyr- eller känningsbåk eller annat sådant tecken, som i 10 § nämndt är; straffes med böter. För dylikt vållande till skada, hinder eller uppehåll, som i 12 eller 13 § omförmäles, eller till skada, som i 15 § sägs; vare bot högst tvåhundra riksdaler.

Hvad i denna § om statens kanal- eller slussverk, annan sådan vattenbyggnad och jernvägs- eller telegrafinrättning är stadgadt, må ock å dylik, af enskilde personer, menigheter eller bolag inrättad anläggning tillämpas, om Konungen förordnat, att sådan anläggning skall lika skydd, som statens, njuta;

hvilket Riksdagen härigenom får hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet tillkännagifva.

I händelse detta Riksdagens förslag varder af Eders Kongl. Maj:t godkändt, torde, för att undanrödja all tvekan, *dels* huruvida genom föreskriften i 2 § af förordningen om nya strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 Februari 1864, beträffande de anläggningar, hvilka, på grund af Fridlysningsstadgan för allmänna kanal-, sluss-, jernvägs- och telegrafanläggningar den 18 Januari 1855, blifvit före nya stafflagens trädande i kraft fridlysta, någon minskning inträdt i omfånget af det skydd, som sålunda en gång blifvit dem förunnadt, *dels ock* huruvida det antagna nya stadgandet eger tillämpning äfven på de anläggningar, hvilka, före stadgandets trädande i kraft, blifvit fridlysta på grund af 14 § i 19 kap. Strafflagen, nödigt vara, att uttrycklig förklaring i dessa afseenden lemnas;

och får Riksdagen derföre tillika hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att, derest Riksdagens ofvannämnda beslut vinner nådigt godkännande, Eders Kongl. Maj:t täcktes samtidigt genom allmän kungörelse förordna, att, sedan strafflagen undergått ifrågavarande förändring, alla förut utfärdade, ej mindre på omförmälda Fridlysningsstadga den 18 Januari 1855, än ock på 19 kap. 14 § Strafflagen den 16 Februari 1864 grundade fridlysningar för dylika af enskilde personer, menigheter eller bolag inrättade anläggningar skola, utan att särskilda ansökningar derom erfordras, medföra det skydd, som af det sålunda förändrade stadgandet följer.

Riksdagen framhårdar o. s. v.

Stockholm den 16 Mars 1881.